

תלמוד תורה יטב לב דרבינו יואל מסאטמאר

בהתייסדות ב"ק מרן רבינו הקוה"ט זיעוועבי"א - בנשיאות ב"ק מרן רבינו הגה"ק שליט"א
קרית יואל - בני ברק

והיה בעצי שתיל על פלגי מים

פרשת פנחס

כיתה ה' (א-ב)

הר"ר משה יוחנן קליין הי"ו
הר"ר שמואל אלטער בנעט הי"ו

חידו"ת לפרשת פנחס

פנחס בן אלעזר וגו' השיב את חמתי וגו' בקנאו את קנאתי בתוכם. ואי' במדרש בדין הוא שיטול שכרו. והוא תמוה דשכר מצוה בהאי עלמא ליכא, וי"ל דהטעם דשכר מצוה בהאי עלמא ליכא הוא שאולי כשיקבל את שכרו מרב טובה יקלקל את דרכיו דכתיב וישמן שמן ויבעט, על כן הוא מקבל שכרו רק בעולם הבא. אבל המזכה את הרבים אין חטא בא על ידו ולא שייך בו החשש הנ"ל ע"כ מגיע לו שכר בעוה"ז, וזש"ה פנחס וגו' בקנאו את קנאתי בתוכם שקדש שם שמים ברבים ועי"ז זכה את הרבים שהכניס בה התלהבות דקדושה לעבודת השי"ת. ע"כ בדין הוא שיטול שכרו אף בעוה"ז.

(תורת משה חתם סופר)

יש לומר טעם שקורין פרשת פנחס בשבתות בין המצרים. דהנה נודע מה שכתב המהר"ל מפראג בהגדה של פסח, בטעם שפותחים הדלת לאמירת שפוך חמתך, דכיון שבא לעורר אז רחמים על הגאולה, לפיכך

חייבים לפרסם מה שקבלה בידינו מן הנביאים, שטרם בוא הגואל יקדים אליהו הנביא לבשר הגאולה, וזה האות שהוא הגואל, והרי זה יסוד אמת למען לא נפול ברשת איזה משיח שקר, ולפיכך נוהגים לפתוח הדלת לכבודו, וגם למזוג לכבודו כוס מיוחד כוס ישועה כדי לפרסם לבני ביתו ולהודיעם, שהגאולה תלויה בביאת אליהו הנביא מקודם לבשר הגאולה, עכדה"ק. ולזאת קורין בימי בין המצרים פרשת פנחס, שרמוז בה "פנחס" הוא "אליהו", דעתיד לאשתלחא בסוף יומיא, להראות שהקדוש ברוך הוא מקדים רפואה למכה, ובימי צאתנו ממצרים כבר הכין המבשר לעתיד, והוא מוכן ומזומן לבוא ולבשר גאולתן של ישראל במהרה, כמאמר הכתוב (מלאכי ג, כג): הנה אנכי שולח לכם את אליהו הנביא לפני בוא יום וגו', השי"ת יזכנו לביאתו, ועל ידי אליהו הנביא זכור לטוב, יתהפכו הימים האלה לששון ושמחה.

(דברי יואל)

תלמוד תורה יטב לב דרבינו יואל מסאטמאר

בהתייחסות כ"ס מרן רבינו הקדוש זיעוועכ"א - בנשואות כ"ס מרן רבינו הגה"ק שליט"א

קרית יואל - בני ברק

בס"ד

לאזני. ברש"י הוא אצבון, ואיני יודע למה לא נקראת ממשפחתו על שמו, ונראה לפרש כמו ש"צוחר" נקרא "זרח", כפירוש רש"י ד"צוחר" כמו "צוהר", וצוהר - זורח, ככה כאן דהלא "אצבון" הוא לשון אצבע, ומבואר בגמרא (כתובת ח:) למה אצבעותיו של אדם משופות כיתידות, שאם ישמע דבר שאינו הגון יניח אצבעו באזניו, נמצא עיקר תשמישו של אצבע לאוזן, והיינו "לאזני", ר"ל המשתמש לאוזן והיינו "אצבון".

(ישמח משה)

פינחס בן אלעזר בן אהרן הכהן השיב את חמתי מעל בני ישראל. איתא במדרש אמר הקב"ה בדין הוא שיטול שכרו, ויתבאר דהנה נחלקו הרמב"ם ורבינו ירוחם בכל שאר המצוות חוץ מג' דברים דהדין בהו יהרג ואל יעבור, אם אדם רשאי להחמיר ע"ע ליהרג שלא יעבור, הרמב"ם סובר דאסור ומתחייב בנפש, ור"י סובר דרשאי להחמיר על עצמו, אמנם מבואר ברמ"א ובש"ך דאם הוא אדם גדול וחסיד ויר"ש כו"ע מודי דרשאי למסור עצמו עקד"ה אפי' על מצוה קלה, והנה כאן פנחס נמי מסר עצמו על מצוה קלה שאינו

מחויב בה, כי הלכה היא ואין מורין כן, ולכן בזוהו השבטים ואמרו הראיתם בן פוטי זה שפיטם אבי אמו עגלים לעבודה זרה והרג נשיא מישראל ולפי דעת הרמב"ם הרי מתחייב בנפשו הוא, ולכך בא הכתוב לסתור טענתם ויחסו אחר אהרן שהי' בבחינת אדם גדול וירא שמים ושפיר רשאי למסור נפשו אף על מצוה קלה שאינו מחויב בה, ושפיר אמר המדרש בדין הוא שיטול שכרו דכיון דיחסו הכתוב אחר אהרן לא עבר עבירה במסרו נפשו על קידוש ה' ושפיר הי' מותר לו, ולכן בדין מגיע לו שכר.

(קדושת יום טוב)

ובראשי חדשיכם תקריבו עולה לה'. שמעתי אומרים בשם הרב הקדוש מוריני הרב ר' מרדכי זצוק"ל מנעשכיו: "ובראשי חדשיכם", היינו כשתרצו לחדש מעשיכם, אזי מתחילה "תקריבו עולה לה'", היינו המחשבה ראשונה, "תקריבו עולה לה'", וכשהקב"ה הוא עזר לו, אשר תיכף בקומו משינתו מקשר המחשבה שלו להקב"ה אזי בקל לו לילך בכל היום מקושר להקב"ה, ולקשר כל דבר אל המחשבה הראשונה.

(רשפי אש)

והיה בעץ שתול על פלגי מים - פרשת פנחס

תלמוד תורה יטב לב דרבינו יואל מסאטמאר

בהתייסדות כ"ק מרן רבינו הקדוש זיעזעב"א - בנשיאות כ"ק מרן רבינו הגה"ק שליט"א

קרית יואל - בני ברק

בס"ד

קעסטל רעטעניש

משה	ז	ק	ר	ב	נ	ו	ת	פ	כ	י	פ	ש
פנחס	ר	מ	פ	נ	ח	ס	א	ז	ו	ס	ב	מ
אלעזר	ה	ז	ר	ה	א	ש	ב	ן	ח	ת	צ	י
אהרן	נ	ש	ו	י	ר	י	ב	ו	ק	מ	ס	ג
זמרי בן סלוא	ש	א	מ	ז	ב	נ	צ	ו	י	י	ן	י
פזבי בת צור	ה	ג	ע	ת	ט	ן	ד	ו	ע	ד	כ	ע
קרבות	ש	ל	א	י	ז	ש	ס	נ	ט	ו	ו	א
תמיד	א	ו	ד	ע	ו	מ	ה	ל	ו	ח	ת	ר
שבת קודש	ר	א	ז	ש	ח	ו	ד	ש	מ	ו	ע	נ
ראש חודש	ט	ר	ו	ר	פ	י	כ	ם	ו	י	א	ז
פסח	ווען מ'ענדיגט דארף מען צוזאמנעמען די אלע איבער געבליבענע אותיות											
שבועות	און עס אריין שרייבן אין די קומענדיגע קעסטלעך											
ראש השנה	וועסטו טרעפן וויפיל זענען גע'הרג'עט געווארן ביי די מגיפה											
יום כיפור												
סוכות												
חול המועד												
שמיני עצרת												

והיה בעץ שתול על פלגי מים - פרשת קרח